

Enotnost nas povezuje kot trdna veriga

Bliža se dan, ko se bodo delegati iz vseh republik in pokrajin zbrali na kongres ZKJ v Beogradu in se tam dokončno pomenili in dogovorili, kako bomo delovali v naslednjih nekaj letih, da bi premagali težave in utrdili tisto, kar nas veže in združuje. Kongresno gradivo je bilo v teh dneh predmet premnogih razprav in pogovorov. Tudi naši delegati – ki sodijo med največje delegacije jugoslovanskih občinskih delegacij zaradi števila članov ZK v občini – so bili kar se da delavni: obravnavali so kongresne dokumente po dolgem in počez ter hkrati oblikovali svoja mnenja in pripombe. Kaj pričakujejo od beograjskega kongresa, kaj bi radi še dodali tem dokumentom oziroma kaj bi po njihovem morali še dodobra obdelati na kongresu? O tem so za Dogovore spregovorili naslednji trije delegati:

Kdor je daleč od lika komunista, naj ne bo član ZK

LJUBA DOVGAN (vodja sektorja v republiškem sekretariatu za notranje zadeve): »Kongres ZKJ bo pika na i vseh priprav in razprav med člani zveze komunistov v naši domovini, zato sem posebej počaščena z izvolitvijo za slovensko delegatko na beograjskem kongresu. Pričakujem, da se na kongresu ne bomo vrteli zgolj okrog načelnih stališč, marveč da bo



LJUBA DOVGAN

dan marsikateri življenjski predlog, ki bo določil tudi odgovornost za uresničevanje konkretnih nalog.

Sodelovala sem v različnih komisijah oziroma skupinah, kjer smo se pogovarjali o kongresnih dokumentih. Posebno skrb smo namenili utr-

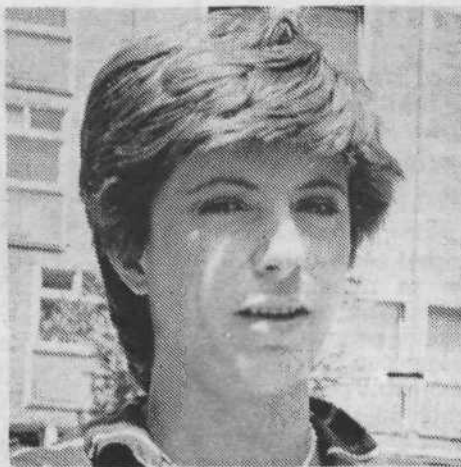
jevanju zveze komunistov, njeni kadrovske politiki, strukturi članstva, potem izključitvam in idejnopoličnim diferenciacijam. Slovenski delegati menimo, da so izključitve prevečkrat posledica slabe evidence, ne pa disciplinski ukrep. Precej je komunistov, ki se oddaljujejo od lika pravega komunista, zato bi morali preveriti marsikatero osnovno organizacijo ZK. Pereča je struktura članstva. V ZK je premalo neposrednih proizvajalcev, njihovo število zadnje čase celo rahlo upada. Prav tako je v vključevanju mladine. Kar me v kongresnem gradivu posebej moti, je odnos do žensk. V njem ni govora o tem, kako bi morale več žensk med vodstvene kadre tako v združenem delu kot v družbenopolitičnih organizacijah. O tej temi bomo slovenski delegati najbrž tudi spregovorili. Pravkar se namreč v občinskem in mestnem okviru pogovarjamo o koordinaciji našega dela na kongresu v Beogradu.

Se nekaj me žuli, kar bi rada povedala v Beogradu: gre za vlogo ZK v državnih organih oziroma v državni upravi.

Po mojem mnenju ZK tam nima vloge, ki bi jo morala imeti. Morala bi vplivati na to, da bi državno upravo bolj približali občanu, samoupravljalcu, da bi bilo čim manj kabinetnega dela. Državna uprava ne more prevzemati funkcije samoupravljalcev in prav na tem področju bo treba storiti še marsikateri skok v miselnosti, da bomo bliže podružbljanju.

Organizacijo SLO presaditi tudi na tla drugih republik

IRENA LUTHAR (finančna knjigovodkinja družbenega standarda):



IRENA LUTHAR

»Na zveznem kongresu moramo predvsem poudariti, da za nas ni druge izbire kot Titova pot. Utrjevati bo treba bratstvo in enotnost naših narodov in to stališče bi nas moralo držati skupaj kot železna veriga. Žal bi jo nekateri radi oslabili.

Zveza komunistov ima vodilno vlogo v naši družbi, vendar ne sme delovati zunaj delovnih okolij ali nad drugimi družbenopolitičnimi organizacijami. Prevečkrat hoče ZK dirigirati določena stališča, namesto da bi vplivala na sprejem stališč, za katera meni, da so prava.

Kongresni dokumenti imajo jasna stališča, vendar bo treba še marsikaj doreči – na primer o gospodarski stabilizaciji. Dobro bi bilo nekaj povedati o slovenski organizaciji splošne ljudske obrambe in samozaščite, saj se je ta izredno izkazala v času Titove bolezni. To je odlična izkušnja, ki bi jo morali širše prenesti tudi na tla drugih republik. V predlogu resolucije ni govora o tem, zato se bomo slovenski delegati dogovorili, da bi o tej temi spregovorili v Beogradu. Pri tem bo treba še dodati, da je v SLO premalo mladine in žensk.

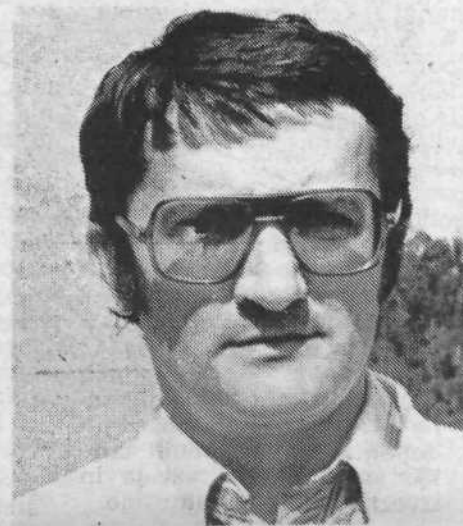
Kje je delitev dela med republiškim zdravstvenimi centri

JOŽE DRINOVEC (zdravnik – specialist): »Za slovenski kongres smo se delegati, ki smo zastopali zdravstvo, temeljito pripravili, saj je bilo kongresno gradivo obsežno. Zato smo bili začuden nad gradivom za zvezni kongres ZK, kajti zdravstvu namenja en sam pičel odstavek. Res

je, da je teža drugih problemov precej večja od zdravstvenih, vendar je zdravstvo še kako pomembno za našo družbo.

Dobro organizirano zdravstvo zagotavlja občutek varnosti naših občanov in s tem ustvarja ugodno vzdušje med ljudmi. Napake in neurejenost na tem področju lahko odmevajo globoko v družbi. Poleg tega je združeno delo v bistvu tisto, ki plačuje čedalje dražjo medicino ne le v dinarjih, marveč tudi z dragoceni devizami. Zato ni vseeno, kako je to zdravstvo organizirano in kakšna je njegova kadrovska politika.

Slovenski delegati bi se posebej radi dotaknili teme, ki zadeva delitev dela medicinskih centrov v Jugoslaviji. Med njimi je premalo povezanosti. Skrajni čas je, da se dogovorimo o delitvi dela med temi centri in o njihovi specializaciji. Doslej je šel vsak center pravzaprav po svoji razvojni poti, a Jugoslavija je z medicinskega vidika majhna dežela; na-



JOŽE DRINOVEC

ravnost potratno je, če se vsak center zase super specializira.

Ljubljanski klinični center je odprt center in nedavno smo skušali uresničiti sporazum o sodelovanju s centrom v Sarajevu, pa so nam načrti padli v vodo. Zato bi morali imeti komunisti močan glas v centrih, da bi to speljali. Sliši se neverjetno, a je res, da bo bolnik, potreben posebnega specialističnega zdravljenja, prej prišel v Švico kot, denimo, v center druge republike.

PODRUŽBLJANJE ZUNANJE POLITIKE

Živimo doma, povezani smo s svetom

Kongresi ZK republik in pokrajin so posebej poudarili tudi globoko razredno povezanost naše notranje in zunanje politike. Kot se doma s socialističnim samoupravljanjem bojujemo za emancipacijo in osvoboditev delavskega razreda in delovnih ljudi, se s politiko neuvrščenosti v svetu aktivno vključujemo v prizadevanja narodov za splošno emancipacijo, ki segajo od boja proti ostankom kolonializma, neokolonializmu, dominaciji in hegemonizmu do boja za pravico do razvoja.

Iz te povezanosti izvira tudi demokratizacija, podružbljanje naše zunanje politike in mednarodnega sodelovanja, ki še vedno precej zaostaja za doseženo stopnjo podružbljanja na drugih področjih. Podružbljanje zunanje politike in mednarodnega sodelovanja pojmujejo še vedno vse preveč abstraktno. Pa to ni nikakršno ločeno in zaprto, marveč sestavno področje našega družbenega življenja pa tudi – odločanja. Podružbljanje zunanje politike tudi ni mogoče omejiti na informiranje o mednarodnem dogajanju, formalno obveščanje o tem, kaj se dogaja po svetu, pa o tem, kaj je povedal kdo od »uradnih« predstavnikov jugoslovanske zunanje politike. Ne! Gre za neposrednejšo povezavo nosilcev samoupravljanja z mednarodnimi tokovi. Gre za široko sodelovanje pri oblikovanju stališč in usmeritev, za aktivno sodelovanje v naših mednarodnih odno-

sih, ki vključuje dejavnike na najrazličnejših področjih, od politike in gospodarstva do znanosti in kulture.

Povezanost med notranjo in zunanjo politiko odseva tudi v povezanosti našega gospodarskega življenja s svetovnimi gospodarskimi tokovi. Zaradi zaostajanja pri vključevanju v mednarodno delitev dela, zaradi nujne zahteve po večjem izvozu je zdaj še posebno nujno tudi podružbljanje zunanje politike v gospodarskih odnosih, pri vključevanju združenega dela v mednarodno menjavo, kar pomeni tudi sprotno informiranje in vplivanje na devizni priliv in odliv v delovnih organizacijah, v občinah, republikah, pokrajinah, federaciji.

O tem osnutek resolucije 12. kongresa ZKJ (morda premalo konkretno) poudarja, da je pogoj za učinkovitejšo mednarodno sodelovanje tudi zagotavljanje možnosti, da bo združeno delo hkrati z odločanjem o ce-

lotni družbeni reprodukciji odločalo tudi o vseh temeljnih vprašanjih gospodarskih odnosov s tujino.

Sicer pa resolucija posebej poudarja, da je podružbljanje zunanje politike kot sestavina in nuja razvoja socialističnih samoupravnih odnosov trajna naloga Zveze komunistov Jugoslavije. Vsakodnevno delo in prizadevanja članov in organizacije ZKJ morajo na vseh ravneh čedalje bolj spremljati vsebinsko poglobljene razprave o mednarodnih odnosih in zunanji politiki SFRJ in ZKJ. Tako bo revolucionarna in razredna vsebina mednarodne dejavnosti ZKJ in zunanje politike SFRJ kot odsev naših družbenogospodarskih in političnih odnosov, utemeljenih na socialističnem samoupravljanju, še bolj zakoreninjena v vsakodnevno družbenopolitično dejavnost ZKJ in drugih organiziranih socialističnih sil, zlasti v SZDL, v delegatskem in gospodarskem sistemu naše države.

Čeravno ugotavljamo, da s stopnjo podružbljenosti zunanje politike ne moremo biti zadovoljni, je dejstvo, da se nenehno širi krog nosilcev mednarodnega sodelovanja. Zato je tudi nujno nenehno samoupravno usklajevanje interesov in dejavnosti v tem sodelovanju in tudi tu je vloga SZDL nadvse pomembna.

BRANKO KASTELIC

O sklepih predvsem z dejanji

Občinska konferenca zveze sindikatov Ljubljana Center je 2. junija pripravila enodnevni izobraževalni program za predsednike in člane izvršnih odborov OO ZS. Program je izvedla enota za družbenopolitično in samoupravno izobraževanje pri Delavski univerzi Boris Kidrič. Udeleženci, bilo jih je 39, so posvetili posebno pozornost vsebinski, organizacijski in kadrovske krepitvi osnovnih organizacij, pri čemer so še zlasti pomembne organiziranost in metode delovanja sindikatov. Nedvomno pa je bila za vse najbolj zanimiva tema o uresničevanju stališč glede pridobivanja prihodka ter načel delitve po delu in rezultatih dela, ki jo je podal Metod Škerjanc. Žal je zmanjkalo časa za tehtnejši premislek o pomenu dobrega obveščanja in sporazumevanja delavcev v organizacijah združenega dela. Čas in sedanje družbenoekonomske razmere pa narekujejo, da se sindikati bolj zavzeto kot doslej lotijo sklepov in stališč v zvezi z uresničevanjem samoupravljanja – je bila enotna ugotovitev udeležencev sindikalnih aktivistov.